

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ - ΘΕΑΤΡΟ - ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΤΗΜΕΡΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ - «Έκδοσης ΜΟΥΣΙΚΗΣ & ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ - ΑΘΗΝΑΙ, ΦΕΙΔΙΟΥ 3
Συντάσσεται από: 'Επιτροπή - Διντής Η. ΚΩΣΤΕΙΡΙΔΗΣ - Ιερί της Βασιλ. Σ. ΠΕΤΡΑΣ

ΕΤΟΣ Α.'

ΑΡΙΘ. 8

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 2500

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1949

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΟΥΑΛΛΙΑΣ

Στό φετενό «έιεθνες Μουσικό Φεστιβάλ», που έγινε τον περασμένο ιούνιο στην παλαιά μεσαιωνική πόλη της Ούαλλλας, Λιλαγολέν, ή «Ελληνική σημαία κυρώσιμη διάμεσος στις σημαίες 22 κρατών πού θαβαν μέρος σ' αύτό το Φεστιβάλ». Κι εις την αύτη δρέπεται στις διτής η πατρίδα μας, και διαν διέχει παρουσιάσει έκατη ούτε χορδών σύντομα, κανένα αστόλτο, αντιρρωπουσεύμενη έπαξια πάντοι τον έξαιρετο συνθέτη και μουσικόλογο κ. Σάλονα Μιχαηλίδην, Κόπριο, που θατέρω πάντα τημητική πρόσληψη της άργανωντας έπιπτροπής του Φεστιβάλ απέστιο, Έλαβε μέρος σαν μαλος της έξαιρετος έλληνανδικούς έπιπτροπής, πού έκρινε τις χορδές και τούς σωλοτ που διαγνωστικαν έκαι, Μιαί έπιστη έχειροποτή τημητική διάκριση που έγινε στον κ. Μιχαηλίδην είναι, τό διτη το ένα πάντα διαχρεωτικό και μουσικόπατο, που δρίστηκαν για το διαγωνισμό του πάντων, ήταν ή σύνθεση του «Η λύρα της Σαστράφης».

«Ο κ. Μιχαηλίδης είχε την καλοδύνη νάγραφει, ειδικά για τη «Μουσική Κίνηση», τη λεπτομερή και τόσο ένδιαφρουσα περιγραφή του θεού Φεστιβάλ αύτου, που δημοσιεύει.

«Άπο τις 14 ώς τις 19 Ιουνίου ήγινε στην πόλη Llangollen της B. Ούαλλλας το «Διεθνές Μουσικό Φεστιβάλ». Στήν Ούαλλλα τό λένε «eisteddfod» («Αιστεδθόδος»), που σημαίνει συγκέντρωση—διαγωνισμό τέχνης, και έχει την άρχη του στις έτησιες έθνικές συγκεντρώσεις των περιφημένων βρέφων, που χρονολογούνται από πολύ παλιά χρόνια. Τό πρώτο «eisteddfod» δύνοταν προγραμματιστούν πάνω στον 7ο αιώνα: από Ιστορικές όμως πηγές δείχνουν, πώς από τις άρχες του 12ου αιώνα γίνονταν τακτικά σε διάφορες πόλεις της Ούαλλλας τέτια φεστιβάλ. Οι περιφημότεροι βάρδοι (λαϊκοί τραγουδιστές, ποιητές και συνθέτες) της έποχής συγκεντρώνονταν σ' αύτα για νάγραφωνταν στην τέχνη τού τραγουδισμό, της ποίησης και της άρχανής μουσικής. Ή παράδοση έξακολουθεῖ νάζει ως σήμερα, και τά «έθνικά φεστιβάλ» άποτελούνται τό κύριο χαρακτηριστικό της μουσικής ζωής στήν Ούαλλλα. Κάθε σχεδόν πόλη, μικρή ή μεγάλη, έχει τη χωραδία της, και πολλές απ' αύτές τις χωραδίες είναι περιέμενες για τις έπιτυχεις τους στους χρονιάτικους έθνικούς διαγωνισμούς.

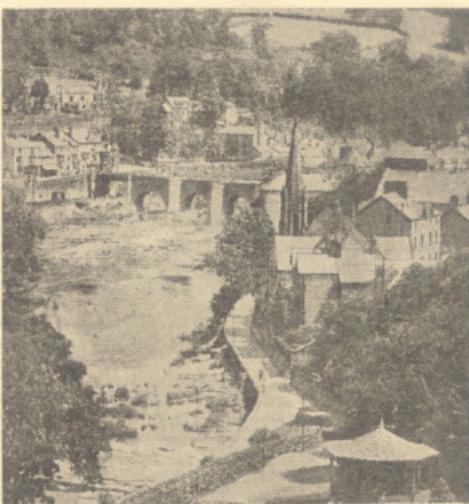
Η πόλη Llangollen, υπό την έμπνευσην καθοδή-νηση ένδος έχειροποτή μουσικού, τού κ. Gwynn Williams, καθέρωσε από τά τέλη τού τελευταίου πολέμου τό-

«Διεθνές Μουσικό Φεστιβάλ», δην το πνεύμα του παπλού δημοκρατίας «άστετέθδοδος» επεκτείνεται σε διεθνές πλαίσιο. Τό φετενό ήταν το τρίτο, κι έσπειρεσε έξιετρική έπιπτροπή με συμμετοχή 80 χρονιδών από 21 χώρες, καθώς και έκαποντάδων άλλων έκτελεστων. Ή ιστορική αύτη πόλη, που κατώρθωσε νό συγκεντρώσει και νά φιλοενθύπησε τόσες χιλιάδες έκτελεστων και έπισκεπτών, είναι μια μικρή χαριτωμένη πόλη, στεφανωμένη με μαγευτικές φυσικές δημοφιέρες. Άναμεσος σ' αύτες έχειριζε το γραφικό ποτάμι θεού, που σάν δημιένια δρηπτή, κυλά μεσχός απ' την καρδιά της. Πανηγυρικά στολισμένη, από τη μάτι δηκη ώς την άλλη, όποιο δεχόταν χαρούμενα τούς ένους της. Ελκούσιδο σημαίες κυμάτιζαν πρός την χώρων πού συμμετέλεγαν και μαζί μ' αύτές ή «Ελληνική πού δύφωρηκε πρός την θεού, πού έφωρηκε πρός την θεού, πού σάν δημιένια δρηπτή, κυλά μεσχός απ' την καρδιά της. Πανηγυρικά στολισμένη, από τη μάτι δηκη ώς την άλλη,

δεχόταν χαρούμενα τούς ένους της. Ελκούσιδο σημαίες κυμάτιζαν πρός την χώρων πού συμμετέλεγαν και μαζί μ' αύτές ή «Ελληνική πού δύφωρηκε πρός την θεού, πού σάν δημιένια δρηπτή, κυλά μεσχός απ' την καρδιά της. Πανηγυρικά στολισμένη, από τη μάτι δηκη ώς την άλλη,

Οι ούλλοι είναι ένας έξιετρικό φιλόδεσιος και άνοικτοκαρδος: ή μιαρή πόλη, που μάς φιλοένουσε, κατώρθωσε νά περιποιηθεί έξη χιλιάδες ένους έπι μιά έθδομάδα παρέχοντάς τους δορέαν στέγη και τροφή με τον πάντοι όπωρετικό τρόπο. Άλλα, πάνω απ' δι', ή άντη του, το πάθος του για τη μουσική ίδιατερα τό χορούσιδοντας το γεούδι(Ι) —κάνιον βιβλιά έντοπωση στον ένο. Είκοσι χιλιάδες περίπου κάθε μέρα από την πόλη και τις γύρω περιοχές, με πρόχειρες προμήθειες τροφής παρακολουθούντων με άφοσίσιον, δηλη την ήμέρα και τό βράδυ, τους διαγωνισμούς και τις νυκτερινές συναυλίες. Μ' άλληνθο πνεύμα διεθνούς άστετέθδοντης χαιρετούσαν τις έναντι χορδές και τις νίκες τους, με μεγαλύτερο ένθουσιασμό από τις δικές τους, και ήταν καθαυτό γοητευμένοι σταν μιά χώρα,

(1) Είναι γνωστό διτη ήταν από τά πότι σημαντική στοιχείο, που έχουμε για τά πρότα δημόσια στην πανεύπηλη, σχετίζεται διστηρά με την Ούαλλλα και τόδε Κέλτες: «Ο Giraldus de Barri έγραψε για το 1189 μ. χ. πώς οι Ούαλλλα κατήσαντας τους δεν τραγουδούσαν σε ταυτοφυΐα, δημιούσιοι τών διλλών χωρών, δύλοι σε πολλά διοφθερτικό μέρος». Έτσι, σε μιά δημόσια τραγουδούσαν ποι πολλά συχνά συναντούσεις κανεναν οι Ούαλλλα, δύλοι τόσα διοφθερτικό μέρη καθι φυνές δοιαί είναι οι τραγουδιστές...

ΜΙΑ ΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΛΑΝΓΚΟΛΕΝ

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ

πού ός τη στιγμή δέν είχε έπιτυχιά, σημείωνε μιά νίκη. «Ένα βασικό γνώρισμα του Φεστιβάλ αύτού είναι, ότι οι έκτελεστές έπειτε νάνι έρασιτέχνες, έκτος άπο τούς μασέτρους τῶν χορωδιῶν. Ένα άλλο σημείο, πού δέκανε έντοπωση, ήταν ότι πολλοί μασέτροι ήταν γυναικείς, δχι μονάχοι στις γυναικείες χορωδίες άλλα και στις μικτές. Η έκτελεση τῶν χορωδιῶν γινόταν μπροστά στο κοινό, πού παρακολουθούσαν καλ... βαθμολογούσαν μαζί με την Κριτική Έπιτροπή. Στις περιπτώσεις *solo* τραγουδιού και δραγυνικῆς μουσικῆς, γινόταν πρώτα προκριματικός διαγωνισμός, και οι τρεις καλλιτέροι έπαιζαν κατόπι μπροστά στο κοινό, για τὴν τελική κατάταξη. Αμέσως σχεδόν μετά άπο ένα διαγωνισμού, ή έξαιρελης διεθνής κριτικής έπιπτρος ήγεντος τὴν άποφαση, πού άνακοινώνεν ήνας άπο τούς Κριτές, άφου άνέλινα από σημήνης τὰ έργα και δέκανε τὶς σχετικὲς παραπήρησεις για τὴν κάθε έκτελεση, διδάσκοντας έτσι και τὸ κοινὸν πόλεμον νὰ παρακολουθεῖ καὶ νὰ κρίνει καλύτερα.

«Η πρώτη μέρα διφέρωσθηκε στη λαϊκή μουσική, μὲ διαγωνισμούς σὲ *solo* τραγουδόι, έκτελεση σὲ λαϊκά δρυαν, χορωδία (μὲ δυούς έναρμονισμένους λαϊκά τραγούδια τῆς χώρας τῆς χορωδίας) καὶ χορό (χορευτικὲς διμάδες). Τὰ δυού διελεύτασι συγκέντρωσαν μεγάλο ένθισταρον. Στὸ πρώτο, ἀπ' αὐτά τὸ δυό, ή Νορβηγική χορωδία τῶν φοιτητῶν τοῦ "Οσλο", πήρε τὸ πρώτο βραβεῖο, μὲ δεύτερη μιὰ Ουαλλική. Στὸ χορό οἱ "Ισπανικὲς διμάδες, μὲ τὰ πολύχρωμα κοστούμια τοὺς, ὁδάροσαν κυριολεκτικά τὸ δότηντάλους τῶν, μὲ τὴ θαυμαστὴ εὐστροφιά, τὴ χάρη καὶ τὸ μπροτὸ τοὺς, κερδίζοντας τὶς τέλεσσαρες πρώτες θέσεις.

Μὲ τὴ δεύτερη μέρα δρχισε τὸ κύριο μέρος τῆς γιορτῆς μὲ διαγωνισμούς: βιολιού, βαρύτονου, σο- πράνο καὶ χορωδῶν. Στὸ διαγωνισμὸν βιολιού (μὲ ὑποχρεωτικὸ τὴ Σονάτα τῆς Μελίτ, τοῦ Χαΐντελ) τὰ δυού πρώτα πήραν Βιενέζες βιολίστρες. Στὸ τραγούδι, Αὐστριακοὶ πάλι πήραν τὰ πρώτα βραβεῖα. Τὸ ένθισταρον δύμα τοῦ κοινοῦ συγκεντρώνατον σὲ διαγωνισμὸν γυναικείων χορωδίων. Κάθε χορωδία διφεύλει νὰ έκτελεσε δυού έργα ὑποχρεωτικά για δύο λους (τὸ "Sanctus" ἀπὸ τὴ Λειτουργία τοῦ σύγχρονου Γάλλου συνθέτη André Caplet, καὶ ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό τὸ δράστριο "Ιούδας Μακκαβαῖος" τοῦ Χαΐντελ) καὶ ἐπιπρόσθετα ἔνα τρίτο τὴν ἔλλογυην τῶν, ἀλλὰ συνθέτη τῆς χορωδίας ποὺ διαγωνίζονταν. Πρώτο βραβεῖο: διεθνῆς τρόπαιο καὶ 75 λίρες, β' βραβ. 35 λίρ., γ' 20 λίρ.. Ελαύαν μέρος σὲ αὐτὸν 18 γυναικείες χορωδίες, καὶ τὸ ἐπίπεδο τῆς έκτελεσης ήταν πολὺ φηλό. Τὸ πρώτο βραβεῖο κέρδισε η "Ισπανική χορωδία Malitea τοῦ "Αγ. Σεβαστιανοῦ, μὲ μασέτρο μιὰ φηλή, ἐπιβλητικὴ καλλιτέχνιδα 65-70 χρονῶν. Θαυμάσιος τόνος, τέλεια Ισορρο-

πία τῶν φωνῶν, λεπτότατη ἐρμηνεία τῶν έργων. Τὸ δεύτερο πήρε μιὰ Ουαλλική, καὶ τὸ τρίτο μιὰ Νορβηγική χορωδία, πολὺ δξιόλογη συγκροτήματα καὶ τὰ δυό.

«Άκολούθησε, κατόπι, διαγωνισμὸς χορωδιῶν γένους ἡλικίας 15 ώς 21 χρονῶν. Τὸν τελευταῖον καρφό, παραπρετεῖται σ' ὅλη τὴ Δ. Εύρωπα μιὰ σημαντικὴ προσπάθεια για τὴ μουσικὴ μόρφωση τῶν νέων, κυρίως ἀμέσως μετά τὴν ἀποφοίτηση τους, ἀπὸ τὶς διάφορες σχολές Μέσης Παιδείας, καὶ διαγωνισμὸς αὐτὸς είναι ἀρκετὸς ἐνδιβύτικος. Μιὰ ἀπὸ τὶς χορωδίες, ποὺ έλαβαν μέρος, ήθελε ἀπὸ τὴ Λουζίανα τῶν "Ηνωμένων Πολιτειῶν, κάνοντας ἀστροπορικὰ πόντες χιλιάδες μιλιά. Τὸ πρώτο βραβεῖο πήρε η Σκωτικὴ χορωδία νέων "Ορφέας, ποὺ τραγούδησε μὲ ἀλληλοστή σιγουράδα, δικρίβεια καὶ μουσικὴ κατανόηση. Τὸ δεύτερο πήρε "Αγγλική, καὶ τὸ τρίτο Ουαλλική χορωδία.

Η τρίτη μέρα περιείχε πάλι διαγωνισμὸς *solo* τραγουδιοῦ (τενόρου, μπάσου, κοντράλτο), μὲ νικητές Αὐστριακούς, δψως καὶ τὴν πρώτη μέρα. "Ἐπίτηρη διαγωνισμὸς πάνου (μὲ ὑποχρεωτικὸ έργο: τὸ "Ιντερμέτζο, έργο 117 β τοῦ Μπράμς καὶ τὴ «Λύρα τῆς Σαπφώρως τοῦ Σδάλωνος Μιχαήλη» δψου ἀναδείχτηκαν διάφοροι ἔξαιρετοι ἐκτελεστές. Τὸ πρότο βραβεῖο πήρε η Δύνιδα Στάνταλ ἀπ' τὴ Νορβηγία, τὸ δεύτερο καὶ τρίτο Βιενέζοι πιανίστες. Τὸ κεντρικὸ δύμας ἐνδιαφέρον συγκέντρωσεν διαγωνισμὸς μικτῶν χορωδιῶν, ποὺ ήταν κι δ σπουδαιότερος τοῦ Φεστιβάλ (Α' βραβεῖο: διεθνῆς τρόπαιο καὶ 120 λίρες, β' 50 λίρ. καὶ γ' 25 λίρ.) Ο διαγωνισμὸς αὐτὸς ήταν μὲ σωστὴ μάργη διάμεσος σ' ὅκτω χώρες: Αὐστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Ουαλλιακία καὶ Σουηδία. Τὸ πρώτο ὑποχρεωτικὸ έργο ήταν ἔνα ἔσχο μοτέττο τοῦ μεγάλου Παλεστρίνα (*"Super Flumina Babylonis"*), ποὺ έδωσε τὴν εὐκαρία σ' ὁρισμένες χορωδίες αὐτὸν επιβείουν ἔξαιρετη τέχνη στὴν ἀπόδωση τῆς πλούσιας πολυφωνικῆς υφῆς του. Τὸ δεύτερο έργο ήταν τοῦ Ουαλλαλούδου συνθέτη *Vincent Thomas* (*"Be there dawno"*—Πρὶν ἀπ' τὴν αὐγήν). Η "Ακαδημαϊκὴ χορωδία τῆς Στοκχόλμης παρουσίασε τὸ πληρόστερο σύνολο, κι' ἀπέδωσε τὰ έργα μὲ ἀξιοθαύμιστη ἐκφραστικὴ δύναμη, κερδίζοντας ἔτοι τὸ πρώτο βραβεῖο. Τὴ δεύτερη θέση πήρε η ἔξαιρετη Ιταλική χορωδία τῆς Βερνόνας, καὶ τὴν τρίτη μιὰ χορωδία κάμερας ἀπ' τὴ Ισπανία.

Η τετάρτη καὶ τελευταῖα ήμέρα τῶν διαγωνισμῶν, είχε διπλᾶ ένθισταρον: ἀπὸ τὴ μιὰ παιδικὲς χορωδίες, κι' ἀπὸ τὴν ὄλη ἀνδρικές, 14 παιδικές χορωδίες, 700 παδάκια (κάτω τῶν 16 χρονῶν), μὲ ἀξιέπαντη προσπάθεια καὶ μουσικὴ κατανόηση διαγωνίστηκαν για τὴ νίκη. "Ωρισμένες ἀπ' αὐτές, παρουσίασαν θαυμαστὴ τονικὴ δικρίβεια καὶ εὐλυγισία στοὺς χορωματισμούς. "Ιθίως ἡ

ΤΟ ΤΡΟΠΑΙΟ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Πάνω σ' αὐτὸν διαγράφεται τὸ ριπτὸ: «Εδόληγμένος είναι δύομάς ποὺ τραγουδοῦν.

χορωδία «Χιονοστιβάδες» τοῦ Κάρδιφ (Ούαλλια), ποδ πήρε τὸ πρώτῳ βραβεῖο, ἐμμῆνεσε τὰ ἔργα μὲ λεπτό τητα καὶ μουσικότητα, ποδ θά τῇ ζήλευντι πολλές με γάλας χορωδίες. Οὐ διαγωνισμός δικαῖων ἀνδρικῶν χορωδῶν ήταν για τοὺς Ούαλλούς τὸ σημαντικώτερο γεγονός τῆς ἔβδομαδας. Εἰκοσισθό χιλιάδες τὸν παρασκολούθησαν μὲ σωτὴρ θρησκευτικὴ εὐλάβεια. Στὴν «τιτανομαχία» αὐτή, δηπως τῇ χαρακτήρισε ἡ Κριτικὴ 'Επιτροπῆ, Λειψανὸν μέρος δόδεκεν Χορωδίες (Φοιτητῶν, μεταλλόρχων, ἀστυνομικῶν κ.λ.). 'Υποχρεωτικά ἥργα: τὸ μοτέττο «Domine, non sum dignus» («Κύριε, δέν είμαι δίξις») τοῦ μεγάλου Ιστανοῦ συνθέτη τῆς 'Αναγέννησης Victoria, καὶ ἔνα νεώτερο («Dana, Dana») τοῦ Ούγγρου συνθέτη Bárados (ἐπιπρόσθετα ἔνα τρίτο ἐνδε συνθέτη τῆς χώρας τῆς χορωδίας). Α' βραβεῖο: Διεθνὲς τρόπαιο καὶ 100 λίρ., Β' βραβ. 50 λίρ., Γ' 25 λίρες. Τὸ πρώτῳ βραβεῖο κέρδισε ἡ Ξεοχή χορωδία «Easos» τοῦ 'Αγ. Σεβαστιανοῦ τῆς Ιστανίας, ποδ ήταν τὸ τελεότερο φωνητικὸ σύνολο δλου τοῦ φεστιβάλ. Ἐξαιρετικὲς φωνές, ποδ θά τις ζήλευαν ἀκόμα καὶ σολίστες, θαυμάσια Ισορροπημένες σ' ἔνα ἀρμονικό σύνολο, εὐπαθήσαστο στοὺς τὸ λεπτοὺς χρωματισμούς, σᾶν ἔνα δργανο στὰ χέρια τοῦ μαστρού. Θό μοδ μείνει Ιδιώτερος ἀδέχαστη ἡ βιθυνοτύχαστη καὶ τέλεια μουσικὴ ἀπόδοση τοῦ μοτέττου. 'Εξαίρετες χορωδίες ήσαν ἐπίσης ἡ Ούαλλικὴ τοῦ Μέριστον (Β' βραβεῖο) καὶ ἡ 'Ακαδημαϊκὴ τῆς Βιέννης (γ' βραβεῖο).

Κάθε βράδυ, μετά τοὺς διαγωνισμούς τῆς ημέρας διδόντων συναυλία μὲ τὰς καλλύτερες χορωδίες καὶ τὴ συνεργασία γωνιστῶν καλλιτεχνῶν διενθύνος φήμης. Οἱ γιορτές ἐκλείσαν μὲ μιά συναυλία τῆς Συμφωνικῆς 'Ορχήστρας τοῦ Λίβερπουλ.

Οἱ γιορτές αὐτές, ποδ διεξήχθησαν μὲ παραδειγματικὴ τάξη, θαυμαστὴ ὄπριβεια καὶ πρὸ πάντων μὲ δινώτερο πνεύμα πολιτισμοῦ, ἀπ' τὶς χιλιάδες ἔκτελεστὸν καὶ ἀκροστῶν, ἀπέδειξαν, ἀκόμα μιά φορά, πόσο οι ἀνθρώποι κάθε φυλῆς εἶναι φυσικά κοντά ὁ ἔνας στὸν δῆλο, καὶ πόσο πολύτιμο μέσο διεθνοῦς ἀλληλοκατανόησης καὶ ἀγάπης εἶναι ἡ Τέχνη, κ' Ιδιώτερα ἡ Μουσικὴ. 'Επιγραμματικά τὸ ἐκφράζει ἡ φράση τοῦ Ούαλλοῦ ποιητῆ, ποδναὶ χορηγμένη πάνω στὸ τρόπαιο τοῦ νικητῆ: «Ἐύλογημένος εἶναι ὁ κόσμος ποὺ τραγουδᾶ».

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ